

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

УДК 027.54(477):027.081:37

Селецький Андрій Васильович,
кандидат історичних наук, старший науковий співробітник,
завідувач відділу наукової реферативної та аналітичної інформації
у сфері освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ НАУК ПРО ОСВІТУ, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ З ДОСВІДУ ДІЯЛЬНОСТІ ДНПБ УКРАЇНИ ІМ. В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

***Анотація.** Стаття містить аналіз особливостей здійснення інформаційно-аналітичного супроводу освітянської галузі з досвіду діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського Національної академії педагогічних наук України. Розглянуто здобутки, проблеми та запропоновано шляхи розв'язання перспективних завдань бібліотечної інформаційної аналітики.*

***Ключові слова:** науково-інформаційний супровід, інформаційно-аналітична діяльність, науково-педагогічна бібліотека, освіта, педагогіка, психологія.*

Постановка проблеми. Діяльність з реформування, демократизації та підвищення якості освіти в Україні має ґрунтуватися на основі історичних і культурних цінностей, традицій і звичаїв народу та здійснюватися у контексті побудови громадянського суспільства й інтеграції України у світове та європейське співтовариство. Освітянська галузь країни протягом останніх років відчуває принципові зміни в методології, змісті, методичному забезпеченні, оцінюванні якості освіти і, своєю чергою, сама виступає ефективним прискорювачем культурних перетворень у суспільному житті істотно змінюючи на краще кожную особистість. Якість очікуваних перетворень, досягнення прогностичного характеру освіти та випереджального руху в її розвитку в епоху суспільства знань багато в чому залежатиме від якості інформаційно-аналітичного супроводу освітньої галузі. Інформація в сучасному світі вже стала засобом і ціллю повноцінної життєдіяльності суспільства, вона щільно інтегрована в різні сфери його функціонування. З усією очевидністю це стосується гуманітарної галузі та її

наукової й освітньої підсистем. Людство, таким чином, невпинно сягає нового щабля у своєму розвитку, де найвищими цінностями виступатимуть інформація та знання, а прогрес залежатиме від їхньої валідності й темпів розповсюдження.

Провідним чинником розвитку наукової освітянської комунікації є доступність та якість інформації з якомога більшого кола джерел. Оскільки обсяг доступної наукової інформації істотно зростає, то поряд із новими можливостями у пошуку та передачі інформації перед науковцями й освітянами постає проблема орієнтації в інформаційних джерелах, придатних до використання в процесі досягнення конкретної дослідницької або педагогічної мети. Зокрема, системний розвиток науково-аналітичного забезпечення освіти сприятиме зменшенню часових та інтелектуальних витрат на опрацювання різноманітних джерел і пошуку необхідної інформації у дослідницькій і практичній сферах педагогічної діяльності.

Актуальність дослідження. Беручи до уваги необхідність модернізації сучасного науково-інформаційного супроводу освітянській галузі, який забезпечуватимуть науки про освіту, педагогіка і психологія, дедалі більшої ваги набуває розв'язання комплексу проблем, пов'язаних із зростанням обсягів педагогічних знань, перманентним інноваційним процесом їхньої генерації та засобів комунікації. Зокрема, актуалізуються пошуки шляхів гармонізації національної бібліотечної аналітики освітянського спрямування з досвідом передової європейської і світової практики. Результативність цієї роботи, на наш погляд, має вимірюватися темпами впровадження нових комунікаційних технологій, швидкістю розповсюдження інформаційно-аналітичної продукції, узагальненням досвіду та подальшим упровадженням найбільш ефективних його типів і форм. Наступний алгоритм має забезпечити очікувану якість задоволення фахових потреб користувачів галузевих ресурсів та послуг що, своєю чергою, сприятиме подоланню наявного відставання бібліотечної сфери від сучасних гуманітарних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Результати аналізу останніх досліджень і публікацій засвідчують зростання уваги вітчизняних і зарубіжних науковців до широкого спектру проблем інформаційної аналітики. Дослідницький пошук, актуалізований потребою суспільства в науково-аналітичному забезпеченні різних сфер своєї життєдіяльності, дедалі більше залишає галузь теоретичних міркувань на гносеологічному щаблі освоєння цього феномену й поринає у сферу практичного застосування. Певною мірою ці процеси прискорюються у галузевих сегментах бібліотечної справи. Так, інформаційно-аналітичний супровід наук про освіту, психолого-педагогічної теорії і практики набуває поглибленої уваги в державі під впливом трансформаційних потреб освітньої галузі, євроінтеграційних та глобалізаційних процесів, які сьогодні визначають характер і напрями системних змін у цій сфері діяльності, а також усього комплексу соціальних і економічних чинників в середині держави, які тим чи іншим чином позначаються на сучасному стані і тенденціях розвитку освітньої сфери в Україні.

З огляду на ґрунтовність творчого доробку не втрачають наукової значущості та методологічної глибини висновків праці з теоретичних основ сучасної інформаційно-аналітичної діяльності. Передусім йдеться про наукові розвідки Г. Гордукалової, П. Конотопова, І. Кузнецова, Ю. Курносова, І. Левкіна, О. Матвієнко, І. Мелюхіна, В. Пархоменка, О. Пархоменка, В. Онопрієнка, Е. Семенюка, М. Сороки, С. Терещенка, М. Тихомирова, В. Чистякова. Обґрунтування сутності, місця і ролі аналітики в інформаційній інфраструктурі сучасного світового співтовариства збагачено розвідками Д. Блюменау, В. Ільганаєвої, О. Курлова, М. Лестера, В. Петрова, Н. Слядневої. Загальні проблеми інформаційної та аналітичної діяльності бібліотек розглядаються в працях Г. Артамонова, І. Давидової Н., Кушнарєнко, А. Петрової, Е. Семенюка, Г. Сілкової, М. Слободяника, М. Сороки, С. Терещенка, Л. Філіпової, О. Яценка. Прикладні аспекти інформаційної аналітики в бібліотечній сфері розроблялися Н. Автономовою,

Т. Гранчак, Т. Добко, В. Захаровою, С. Зозулею, О. Карпенком, В. Лутовиною, О. Постельжук, П. Роговою, Г. Швецовою-Водкою. Генезис бібліотечної аналітики у суспільних підсистемах, у тому числі й освітній, знайшли відображення в науковому доробку О. Ворошилова, О. Воскобойнікової-Гузевої, В. Горового, О. Кобелева, С. Кулицького, В. Онопрієнка, В. Пархоменка, Г. Покровської, Т. Симоненко, А. Шемаєвої.

Формулювання цілей статті. Стаття має на меті ознайомлення бібліотечного загалу, фахівців із науково-інформаційної діяльності бібліотек з практикою вирішення завдань аналітичного супроводу освітянської галузі у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

Викладення основного матеріалу. Деякі аспекти науково-аналітичного супроводу як сучасного складової освітнього процесу закріплено у нормативній базі держави та регламентуючих документах галузевого рівня, які визначають шляхи розвитку освіти й бібліотечної справи [6, 9, 10]. Однак через певні причини ще й досі у наукових колах фахівців низка теоретичних і практичних проблем бібліотечної інформаційної аналітики залишається в стані дискусійного обговорення. Подібна ситуація обумовлюється відносною історичною новизною феномену аналітичної діяльності та досить коротким терміном її інфільтрації у бібліотечну галузь. Стосовно практичної діяльності бібліотек, перш за все йдеться про відсутність стандартів у сфері інформаційної аналітики, що інколи призводить до вільного трактування змісту та некоректного використання термінології. На цьому наголошує, наприклад, Г. Сілкова, розмірковуючи про особливості інформаційно-аналітичної продукції в контексті функціональної сутності інформаційно-аналітичної діяльності [8].

Визначне місце у запровадженні інформаційно-аналітичного напрямку роботи та започаткуванні наукового структурного підрозділу, який має цей напрям забезпечувати, належить провідній освітянській бібліотеці й науково-дослідній установі НАПН України - Державній науково-педагогічній бібліотеці України ім. В. О. Сухомлинського. У науковій літературі останніх

років широко обговорюється практика розв'язання теоретичних і прикладних завдань розвитку інформаційно-аналітичної діяльності галузевої бібліотеки педагогічного профілю, узагальнення практичного досвіду аналітичного забезпечення освітньої підсистеми, апробації та впровадження актуальних форм інформаційно-аналітичної продукції й послуг, що здійснюється науковими співробітниками ДНПБ [1, 3, 7, 11].

У 2006 році з метою розширення номенклатури інформаційного продукту, удосконалення форм обслуговування освітян, підвищення рівня інтелектуальної обробки інформації та започаткування актуального напрямку бібліотечної діяльності в організаційній структурі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського створено «Відділ науково-аналітичної обробки і поширення інформації у сфері освіти». Діяльність новоствореної структурного підрозділу установи спрямовувалася на реалізацію інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки та світи шляхом підготовки, створення та розповсюдження аналітичних матеріалів. На етапі становлення нового напрямку здійснювалися вивчення специфічних потреб користувачів, пошук та апробація різновидів інформаційно-аналітичної продукції, упроваджувалися сучасні засоби комунікації, створювалися та почали наповнюватися електронні бази даних. Метою діяльності відділу було визначено сприяння розвитку та вдосконаленню фундаментальних та прикладних досліджень з педагогічної, психологічної, соціально-комунікаційної та державноуправлінської наук шляхом забезпечення аналітичною інформацією фахівців освітянської галузі України.

Завдання відділу передбачали виконання науково-дослідних тем з метою вдосконалення та реалізації теоретичних, науково-методичних та організаційних засад системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки та освіти України; надання необхідних матеріалів підрозділам бібліотеки для здійснення інформаційно-аналітичного обслуговування користувачів; консультування в межах компетенції відділу

співробітників бібліотеки та фахівців мережі освітянських бібліотек; удосконалення процесу продуктивного використання фондів та ресурсів бібліотеки для підвищення ефективності діяльності її підрозділів.

Основні функції відділу полягали у моніторингу, збиранні, аналізі, вивченні стану (динаміки) та синтезі інформації, пов'язаної з розвитком освітянського процесу в Україні; аналізі висвітлення засобами масової інформації подій у сфері педагогічної науки та діяльності бібліотеки, НАПН України, Міністерства освіти та науки України та ін.; створенні аналітичної продукції в електронній та традиційній формах з актуальних питань педагогічної науки та освіти; оперативному та змістовному наповненні веб-порталу бібліотеки аналітичною інформацією; участі у міжнародних, всеукраїнських комунікативних заходах у галузі педагогічної, психологічної, соціально-комунікаційної та державноуправлінської наук України; вивченні інформаційних потреб користувачів освітянської галузі України.

Важливу роль у процесі становлення інформаційно-аналітичного напрямку діяльності бібліотеки відіграло здійснення впродовж 2008–2011 рр. її співробітниками фундаментальної науково-дослідної роботи за темою «Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики: стан та перспективи» (наук. кер.– канд. іст. наук О. Яценко).

Актуальність цієї НДР полягала у необхідності подолання невідповідності між зростанням ролі педагогічної науки та освіти України у розвитку сучасного суспільства та рівнем їх інформаційно-аналітичного забезпечення. З огляду на проблеми становлення України як незалежної держави, складнощі її економічного розвитку, обмеженість ресурсів та виходячи із сучасних завдань задоволення інформаційних потреб користувачів: управлінців, науковців, викладачів, практичних працівників навчальних закладів різного рівня, перед ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського постало важливе завдання щодо створення ефективної системи інформаційно-аналітичного забезпечення вітчизняної педагогічної

науки та освіти. Визначальним засобом вирішення цієї проблеми було впровадження сучасних інформаційно-комунікативних технологій в бібліотечно-бібліографічні процеси й операції на основі принципово нових підходів до підготовки і представлення інформації, формування та використання в бібліотечних установах галузі сучасних електронних інформаційних ресурсів.

Головною метою проведеного ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, дослідження є визначення й обґрунтування теоретичних, методичних і технологічних основ системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України. У процесі виконання НДР було реалізовано такі завдання: виявлено, визначено й обґрунтовано сутність, принципи, структуру, зміст і функції інформаційно-аналітичної діяльності бібліотеки у питаннях забезпечення педагогічної науки та освіти в Україні актуальною інформацією; розроблено методику і технологію укладання окремих видів оглядово-аналітичних видань для бібліотечних працівників тощо.

Важливими результатами НДР та всього етапу становлення інформаційно-аналітичного напрямку, на нашу думку, було розроблення та видання Концептуальної моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України, в якій визначено стратегію формування, функціонування та розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки і освіти за умов взаємодії мережі освітянських бібліотек України [4] й методичних рекомендацій для фахівців з укладання інформаційно-аналітичних документів [12].

Протягом розроблення теми виконавцями НДР – науковими співробітниками відділу створено різні за тематикою, типами та видами актуальні аналітичні матеріали. Науковцями відділу розроблено теоретичні й методичні засади формування системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки та освіти України, вивчено й узагальнено світовий та вітчизняний досвід підготовки та формування масивів

інформаційно-аналітичних документів. У рамках НДР уклалися інформаційно-аналітичні матеріали з актуальних питань педагогіки й психології, які в режимі он-лайн регулярно оновлювалися на веб-порталі бібліотеки, зокрема, аналіз професійної діяльності педагогів-новаторів України, огляди важливих подій у галузі освіти України, висвітлених у ЗМІ.

У 2012-2014 рр. розбудова інформаційно-аналітичного напрямку діяльності бібліотеки тривала в руслі виконання наступної фундаментальної науково-дослідної теми «Наукова організація інформаційної діяльності галузевого бібліотечного комплексу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» (наук. кер. - канд. іст. наук, с. н. с. О. Воскобойнікова-Гузєва), головною метою якої був подальший розвиток теоретико-методологічних і науково-організаційних засад інформаційної діяльності закладу, що реалізується як складова системи науково-інформаційного забезпечення освітянської галузі України.

Процес реалізації теми, зокрема, передбачав розроблення та оприлюднення друкованих й електронних видань, які містять нормативно-інструктивні та науково-методичні матеріали з питань наукової організації інформаційно-аналітичної діяльності галузевої педагогічної бібліотеки, обґрунтування наукових підходів до розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики, модель інформаційно-аналітичного галузевого періодичного видання, оглядово-аналітичні матеріали з питань розвитку освіти в Україні та зарубіжжі. Ці та інші наукові результати виконання теми було викладено у плановій монографії «Інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського: перспективи розвитку» [2]. У цьому виданні узагальнено теоретичні, науково-методичні, організаційні й технологічні засади інформаційної діяльності, у тому числі аналітичної.

Діяльність виконавців теми спрямовувалася на дослідження та узагальнення світового та вітчизняного досвіду інформаційної діяльності, насамперед у контексті формування електронних інформаційних ресурсів,

розширення спектру видавничої продукції, зокрема в електронному вигляді, виявлення, визначення та обґрунтування сутності, принципів, структури, змісту і функцій інформаційної складової в структурі діяльності галузевого бібліотечного комплексу, визначення методичних та організаційних засад створення моделі галузевого інформаційно-аналітичного періодичного видання, перевірки дослідним шляхом ефективності моделі, засобів і технологій інформаційно-аналітичного забезпечення національної освіти.

Результатами пошуку ефективних форм задоволення галузевих потреб користувачів, сучасних методів створення та актуального способу комунікації продукції вторинно-документного рівня було збагачення електронного ресурсу бібліотеки інформаційно-аналітичним контентом. Йдеться про щоквартальний «Моніторинг ЗМІ з питань освіти й науки», довідник «Педагоги-новатори України», огляди з актуальних питань реформування та розвитку освіти в Україні та зарубіжжі, огляди результатів наукової діяльності установ НАПН України. Так, метою проекту, присвяченого аналізу та популяризації досвіду нині діючих педагогів-новаторів визначалося створення інформаційного банку ефективних науково-педагогічних рішень щодо реформування та модернізації сучасної освіти, висвітлення здобутків сучасних українських педагогів та ефективних керівників середньої освіти й поширення їхніх ідей серед широкого загалу науково-педагогічної освітянської спільноти.

2015 року за результатами попередньої НДР було започатковано інформаційно-аналітичний бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки» як електронне наукове періодичне видання ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Бюлетень є складовою системи інформаційно-аналітичного забезпечення наук про освіту, педагогіки й психології. Зміст рубрик «Національна освіта: інноваційна школа», «Педагогічна наука», «Психологічна наука» сприяє оперативному отриманню користувачем логічно структурованої наукової інформації з проблематики сучасних наукових досліджень із питань національної освіти, педагогіки, психології,

зокрема, у вигляді реферативних та аналітичних оглядів, анотованих бібліографічних списків тощо.

Окрім генерації інформаційно-аналітичної продукції в сфері уваги науковців-аналітиків закладу завжди залишаються здійснення моніторингу галузевого наукового-педагогічного сегменту, бібліометричних досліджень, інформаційного моделювання. Слід зауважити, що створюваний у бібліотеці інформаційно-аналітичний ресурс незалежно від цільового призначення, сфери застосування, характеру інформації або способу опрацювання первинних джерел сприяє розширенню бази для подальших наукометричних та аналітичних досліджень забезпечуючи при цьому достатній науковий рівень осягнення висвітлюваних проблем.

З 2015 року разом із започаткуванням дворічної прикладної дослідно-наукової теми «Модернізація науково-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України» (кер. – канд. іст. наук С. Зозуля) у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського активізувалося здійснення практичного освоєння фундаментальних розроблень з бібліотечної інформаційної аналітики. Головною метою прикладного етапу визначалося поглиблення та подальше розроблення наукових і технологічних аспектів модернізації інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек, підготовка і практичне втілення організаційних і науково-методичних розроблень у діяльність мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

Основними напрямками цієї роботи були дослідження й узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду модернізації інформаційної діяльності, розширення спектра видавничої продукції, зокрема в електронному вигляді, видання аналітичних досліджень, науково-виробничої та довідкової продукції; виявлення, визначення й обґрунтування сутності, принципів, змісту і напрямів модернізації науково-інформаційної діяльності галузевої мережі бібліотечних установ; здійснення моніторингу ефективності науково-інформаційної діяльності ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського;

підготовка й локальне оприлюднення аналітичних документів і матеріалів з питань організації науково-інформаційної діяльності провідних освітянських бібліотек України.

Низка очікуваної кінцевої наукової продукції за результатами виконання теми значно розширила інформаційно-аналітичний контент бібліотеки. З огляду на це варто наголосити на упровадженні практичного посібника «Науково-інформаційна діяльність провідних освітянських бібліотек України» [5]. У цьому виданні, яке містить, зокрема, практичні рекомендації з оптимізації інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек в умовах інноваційних змін, висвітлено концептуальні положення та перспективні напрями модернізації науково-інформаційної діяльності освітянських бібліотек України; проаналізовано зарубіжний досвід трансформації галузевих бібліотек в інфраструктурі глобального інформаційного суспільства; виокремлено основні напрями інноваційного розвитку освітянських бібліотек України в контексті аналізу модернізаційних моделей; розглянуто теоретичні аспекти застосування кількісних методів аналізу функціонування науки – наукометричних, бібліометричних, інформетричних, визначено їх особливості, охарактеризовано основні показники наукометрії, зокрема, індекс наукового цитування, індекс Хірша та імпаکت-фактору, відображено сучасний стан бібліометричних і наукометричних досліджень в Україні. Науково-практичну цінність посібника посилює аналіз досвіду бібліометричної оцінки розвитку освіти та педагогіки, здійсненої науковцями ДНПБ на основі аналізу загальнодержавної реферативної БД «Україніка наукова».

З метою удосконалення науково-інформаційної діяльності у 2016 р. в організаційній структурі бібліотеки відбулися певні зміни та було створено «Відділ наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти». З цього часу одними з основних завдань відділу є проведення наукових досліджень у галузі формування та упровадження системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України в

умовах глобальних інформаційних впливів; узагальнення вітчизняного й зарубіжного досвіду інформаційно-аналітичної діяльності галузевих бібліотек, вивчення та поширення нових прогресивних форм і методів діяльності аналітичних відділів (служб) із профільних питань, у тому числі формування електронних ресурсів веб-порталу установи з урахуванням аналітичного напрямку роботи; розвиток корпоративних, творчих зв'язків, ділових контактів та взаємодії з провідними аналітичними центрами України відповідного спрямування тощо.

У 2017-2019 рр. у рамках виконання науково-дослідної роботи в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського триватиме виконання прикладної теми «Науково-інформаційний супровід освітянської галузі в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних процесів» (наук. кер. – кан. іст. наук, с. н. с. А. Селецький). Зміст завдань теми охоплює аналітичний, реферативний та бібліографічний напрями. Метою дослідження є науково-інформаційне забезпечення освітянської галузі бібліографічними, реферативними й аналітичними документами з актуальних питань розвитку національної та зарубіжної освіти в умовах інтеграції України у європейський і світовий освітній простір. Аналітична складова дослідження у 2017 р. полягатиме у визначенні підґрунтя інформаційно-аналітичного супроводу національної освіти в контексті загальноцивілізаційних тенденцій і процесів. Протягом основного етапу у 2018 р. виконавці теми концентруватимуться на дослідженні пріоритетних напрямів реформування та інновацій освіти в Україні й зарубіжжі. На заключному етапі дослідження (2019 р.) колектив виконавців має здійснити обґрунтування перспектив науково-інформаційного супроводу цільової групи користувачів з питань розвитку національної та зарубіжної освіти та викласти результати своєї розвідки у запланованих виданнях.

Очікуванні наукові результати дослідження у контексті створення інформаційно-аналітичної продукції за цією темою представлятимуть збірник аналітичних матеріалів «Інноваційний розвиток освіти в Україні й

зарубіжжі в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних процесів»; інформаційно-аналітичні огляди до випусків №5-10 наукового інформаційно-аналітичного галузевого періодичного видання «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки»; наповнення електронного ресурсу бібліотеки аналітичними матеріалами і моніторингами ЗМІ з актуальних питань розвитку національної та зарубіжної освіти; статті виконавців теми у наукових фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, наукометричних базах даних, у тому числі електронних.

Висновки. Гіпотеза поточного дослідження щодо варіативності напрямів і форм удосконалення інформаційно-аналітичного супроводу освітянської галузі мережею галузевих бібліотек педагогічного профілю потребує перевірки достовірності висунутих наукових припущень. На думку науковців-аналітиків ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, факторами, що підвищують ефективність інформаційної діяльності є: розвиток інформаційного партнерства між аналітичними підрозділами науково-педагогічних бібліотек з аналогічними структурами установ споріднених сфер діяльності; організація та участь у науково-дослідницьких фундаментальних і прикладних проектах з проблематики оптимізації інформаційно-аналітичного супроводу освітньої діяльності із залученням ефективних співвиконавців, у тому числі й іншого галузевого спрямування та підпорядкування; запровадження практики аналітичного консультування та експертизи визнаними фахівцями галузі; вдосконалення механізмів моніторингу впровадження наукових результатів; розвиток маркетингу інформаційно-аналітичного продукту установи, якісних і кількісних характеристик сегменту користувачів та споживачів аналітичної продукції; вдосконалення технологій і методик вироблення аналітичної продукції; апробація та використання кращих інформаційно-комунікаційних новацій, електронних документів нового покоління, електронних дидактичних засобів, віртуального галузевого середовища, можливостей мобільного Інтернету та телефонії; створення єдиної системи обліку, зберігання, пошуку,

надання й використання електронних ресурсів, що становлять галузевий інформаційно-аналітичний контент; розроблення універсального, одноманітно організованого, оперативного поповнюваного, розгалуженого навігаційно-пошукового апарату по всьому інформаційно-аналітичному контенту; організація рівних можливостей доступу до контенту всіх категорій споживачів аналітичної продукції та здійснення його централізованої електронної підтримки; системне вирішення питань підготовки і кадрового забезпечення аналітичних підрозділів і служб галузевої бібліотечної мережі фахівцями вищої кваліфікації, обміну досвідом та підвищення кваліфікації фахівців-аналітиків.

Список використаної літератури

1. Зозуля С. М. Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності як інноваційного напрямку бібліотечної роботи (досвід відділу науково-аналітичної обробки і поширення інформації у сфері освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського) / Зозуля С. М. // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору: матеріали міжнар. наук. конференції, 21–23 жовт. 2014 р. Київ / Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 192–194.
2. Інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського: перспективи розвитку: монографія / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [наук. ред. Воскобойнікова-Гузєва О. В.]. – Київ: [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2015. – 245 с.
3. Карпенко О. Інформаційно-аналітична діяльність галузевих бібліотек України на прикладі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Олександр Карпенко // Вісн. Кн. палати. – 2012. – № 2. – С. 20–24.
4. Концептуальна модель системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України / [упоряд. О. М. Яценко; наук. ред. П. І. Рогова]; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2010. – 28 с.
5. [Науково-інформаційна діяльність провідних освітянських бібліотек України](#): практ. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [наук. ред. Зозуля С. М.]. – Київ: [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – 287 с.
6. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / НАПН України; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ: Пед. думка, 2016. – 448 с. – (До 25-річчя незалежності України).
7. Селецький А. В. Інформаційно-аналітична діяльність науково-педагогічної бібліотеки в умовах трансформації наук про освіту, психолого-педагогічної теорії і практики [Електронний ресурс] / А. В. Селецький // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Вип. 5: Організація і методика створення корпоративних інформаційних ресурсів для освітянської галузі України. – С. 139–146. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/01/Zbirnyk_nauk_prac_5.pdf. – Назва з екрана.

8. Сілкова Г. До питання класифікації інформаційно-аналітичної продукції / Г. В. Сілкова // Наук. пр. Нац. б-ки ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського [та ін.] – Київ, 2013. – Вип. 37. – С. 40–48.

9. Стратегія розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» [Електронний ресурс] : схвалено розпорядж. Кабінету Міністрів України від 23 берез. 2016 р. № 219-р // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-%D1%80>. – Назва з екрана.

10. [Стратегія розвитку Національної академії педагогічних наук України на 2016–2022 роки](#) [Електронний ресурс] : схвалено заг. зборами НАПН України від 26 берез. 2016 р. // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/announcements/942/>. – Назва з екрана.

11. Яценко О. М. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського у становленні системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України / О. М. Яценко // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2012. – Вип. 3 : Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України. – С. 9–29.

12. Яценко О. М. Укладання оглядових документів : практ. посіб. / О. М. Яценко ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2011. – 84 с.

Статья содержит анализ особенностей осуществления информационно-аналитического сопровождения образовательной отрасли из опыта деятельности Государственной научно-педагогической библиотеки Украины им. В. А. Сухомлинского Национальной академии педагогических наук Украины. Рассмотрены достижения, проблемы и предложены пути решения перспективных задач библиотечной информационной аналитики.

The article includes analysis of the specifics of information and analytical support for the educational sector based on the experience of the V. O. Sukhomlynsky State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine by National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. The article summarises achievements, problems and proposes solutions for prospective tasks of library informational analytics.